

Dôvodová správa

I. Všeobecná časť

Samosprávny kraj pri výkone samosprávy sa podľa § 4 zákona č. 302/2001 Z.z. o samosprávnych krajoch stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov. V tejto súvislosti samosprávny kraj okrem iného:

- utvára podmienky na rozvoj výchovy a vzdelávania, najmä v stredných školách,
- utvára podmienky na tvorbu, prezentáciu a rozvoj kultúrnych hodnôt a kultúrnych aktivít,
- koordinuje rozvoj telesnej kultúry a športu a starostlivosť o deti a mládež.

Trenčiansky samosprávny kraj dlhodobo eviduje čím ďalej tým nižší záujem žiakov o trojročné odbory vzdelávania (H odbory) a v niektorých odvetviach národného hospodárstva aj o študijné odbory so zvýšeným počtom hodín praktického vyučovania (K odbory). Preto je potrebné motivovať žiakov formou krajského štipendia a rozvíjať tieto nedostatkové odbory, o ktoré žiaci neprejavujú záujem, a ktoré sú potrebné na trhu práce. Trenčiansky samosprávny kraj má taktiež záujem u žiakov rozvíjať vedomosti, šport a kultúrne hodnoty, preto je potrebné aj v tejto oblasti motivovať žiakov k dosahovaniu mimoriadnych výsledkov, aby dobre reprezentovali Trenčiansky samosprávny kraj v celoslovenských súťažiach.

Týmto všeobecne záväzným nariadením sa upravujú podmienky poskytovania, náležitosti žiadosti, postup vyplácania krajského štipendia a zároveň výška krajského štipendia. Poskytovateľom krajského štipendia je Trenčiansky samosprávny kraj. Krajské štipendium je poskytované z rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja. Prijímateľom krajského štipendia je žiak strednej školy a sprostredkovateľom je stredná škola, ktorá predkladá žiadosť o poskytovanie krajského štipendia.

II. Osobitná časť

Trenčiansky samosprávny kraj bude za účelom rozvoja odborného vzdelávania a prípravy na povolanie poskytovať krajské štipendium na zvýšenie počtu žiakov v nedostatkových odboroch vzdelávania, ktoré sú potrebné na trhu práce. Ide o motiváciu žiakov pre nábor do vybraných tradičných remeselných, najmä výrobných odborov vzdelávania žiadaných v Trenčianskom samosprávnom kraji. Zoznam vybraných nedostatkových učebných a študijných odborov bude zverejnený na webovej stránke TSK. Zoznam odborov, kritériá výberu, ďalšie podrobnosti vyskytnuté v aplikačnej praxi bude riešiť metodické usmernenie, ktoré bude schvaľované v Krajskej rade pre odborné vzdelávanie a prípravu.

Trenčiansky samosprávny kraj bude za účelom rozvoja kultúrnych hodnôt a kultúrnych aktivít, rozvoja telesnej kultúry a športu poskytovať krajské štipendium za mimoriadne výsledky vo vedomostných, športových a kultúrnych súťažiach. Za mimoriadne výsledky sa bude považovať umiestnenie na celoslovenských súťažiach organizovaných, resp. riadených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, národnými športovými zväzmi alebo v oblasti kultúry príslušným ministerstvom, Národným osvetovým centrom, resp. inou organizáciou na národnej úrovni.

Nárok na krajské štipendium v prípade nedostatkových odborov vzniká žiakovi strednej školy, ktorý splnil základné podmienky: prospech, správanie a počet neospravedlnených dní. Krajské štipendium má klesajúcu tendenciu z dôvodu, že žiaci by mali mať so zvyšujúcim sa ročníkom štúdia viac praktického vyučovania u zamestnávateľa, kde môžu získať ďalšie finančné prostriedky v rámci produktívnej práce.

Nárok na krajské štipendium za mimoriadne výsledky vo vedomostných, športových a kultúrnych súťažiach vzniká žiakovi strednej školy, ktorý splnil tri základné podmienky: správanie, počet neospravedlnených dní a dosiahol 1. až 3. umiestnenie na celoslovenskej súťaži jednotlivcov alebo družstiev. Výška krajského štipendia závisí od umiestnenia na súťažiach a oblasti súťaže.

Finančný dopad na rozpočet Trenčianskeho samosprávneho kraja v prípade nedostatkových odborov bude prvýkrát v roku 2023, pretože krajské štipendium sa bude poskytovať od 1.9.2022, ale prvýkrát sa bude vyplácať žiakom prvého ročníka za prvý polrok až v marci 2023. Finančný dopad v prípade nedostatkových odborov je vyčíslený podľa naplánovaného počtu 181 žiakov na šk. rok 2022/2023 a na rok 2023 je vyčíslený maximálne na 90 000 eur. V prípade krajského štipendia za mimoriadne výsledky žiakov na celoslovenských súťažiach riadených MŠVVaŠ je pri predpokladanom počte 64 ocenených finančný dopad 9 054 eur na rok 2023.

Na základe uvedeného predkladáme Zastupiteľstvu Trenčianskeho samosprávneho kraja návrh na schválenie Všeobecne záväzného nariadenia Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 41/2022, o poskytovaní krajského štipendia žiakom stredných škôl za účelom zvýšenia záujmu žiakov o nedostatkové odbory vzdelávania a za účelom zvýšenia záujmu žiakov dosahovať mimoriadne výsledky vo vedomostných, športových a kultúrnych súťažiach.